

11 puntenplan

1. Prestatiegericht onderwijs.

Het denken in “leeropbrengsten” is dominant geworden. Als je niet in staat bent aan de verwachtingen te voldoen, kom je snel in de problemen als leerling, je trekt het niet op school en valt uit. Ook de vroege selectie zorgt voor veel prestatiedruk bij leerlingen, dit kan ervoor zorgen dat leerlingen uitvallen.

2. Het leerrecht en het ontwikkelrecht worden vastgelegd in de wet.

Het recht op (passend) onderwijs hangt op dit moment nog volledig samen met de leerplichtwet. Wanneer een leerling te maken krijgt met een leerplichtontheffing, verdwijnt daarmee ook de mogelijkheid om (passend) onderwijs af te dwingen, er is dan niemand meer verantwoordelijk voor het onderwijs. Ondanks de verschillende wetten, afspraken en internationale verdragen blijft het recht op onderwijs lastig afdwingbaar. Wanneer leerlingen of ouders de leerplichtontheffing willen beëindigen blijkt dit vaak ontzettend lastig, terwijl de leerplichtontheffing binnen een week geregeld kan worden. Wij willen dat het leerrecht/ontwikkelrecht wordt vastgelegd in de wet als aanvulling op de leerplicht.

3. Er komen sterke en onafhankelijke steunpunten voor leerlingen.

Een wolk van verantwoordelijkheden tussen de betrokken partijen maakt het regelen van ondersteuning in veel gevallen een eindeloze zoektocht of strijd. Er wordt door en ook binnen gemeenten, samenwerkingsverbanden en scholen constant naar elkaar gewezen, niemand neemt zijn verantwoordelijkheid om te helpen. Samenwerkingsverbanden zijn per definitie niet onafhankelijk en hebben vaak financiële belangen. Sterke onafhankelijke steunpunten voor leerlingen zijn zeker nodig om elke leerling echt te helpen, steunpunten waarnaar leerlingen ook verwezen worden.

4. Er komt inclusief en breed hoorrecht voor leerlingen.

Er wordt onvoldoende naar jongeren geluisterd, dit geldt niet alleen voor thuiszitters. De mening van jongeren wordt niet serieus genomen. Ze luisteren wel, maar horen niet. Een inclusief en breed hoorrecht, waarin de school/samenwerkingsverband/gemeente niet alleen luistert maar ook handelt naar wat de jongere aangeeft nodig te hebben. Het is noodzaak dat er altijd wordt teruggekoppeld wat er met de input is gedaan. Een vorm waarin leerlingen echt serieus genomen worden, dat is hard nodig.

5. De mogelijkheid wordt gecreëerd tot toetsing door een onafhankelijke expert bij de doorverwijzing naar het speciaal onderwijs.

De snelle doorverwijzing naar SBO en VSO (de makkelijkste optie voor scholen om te voldoen aan hun zorgplicht) neemt niet in beschouwing of deze stap daadwerkelijk passend is voor de betreffende leerling. Nu is er slechts een TLV nodig, deze wordt aangevraagd bij het samenwerkingsverband, dit is geen onafhankelijk orgaan. De handelingsverlegenheid van de oorspronkelijke school is vaak de basis van de doorverwijzing. Leerlingen belanden op een plek waar zij vaak niet tot ontwikkeling komen. De leerling krijgt er in zo'n geval meer problemen bij dan dat er worden opgelost. Ze vallen hierdoor uit en komen thuis te zitten. Het is wat ons betreft nodig dat als je een doorverwijzing naar het speciaal onderwijs krijgt, je die altijd nog kan voorleggen aan een onafhankelijk expert.

6. Mogelijkheden tot het behalen van een maatwerkdiploma en het zelf bepalen van je eigen studietempo per vak worden uitgebreid.

Het moet voor iedere leerling mogelijk worden om vakken op verschillende niveaus te volgen, als leerling wordt je nu altijd afgerekend op je slechtste vak. Er is onvoldoende ruimte om je te ontwikkelen op je eigen tempo en niveau. Doordat je lessen volgt op het niveau van je slechtste vak, werk je op een lager niveau dan dat je aankan bij sommige vakken. Je gaat je vervelen, voelt je niet serieus genomen en valt snel uit. Ook maakt de afwezigheid van maatwerk het moeilijker om terug te stromen, eenmaal thuis is het vrijwel niet te overzien hoe je vanuit deze situatie terug in kunt stromen in het onderwijs.

7. Er komt betere en bredere ondersteuning op scholen met kleinere klassen.

Scholen kunnen vaak niet de ondersteuning bieden die bij inclusief onderwijs juist nodig is. Een bredere en betere ondersteuning, zoals meer onderwijsondersteunend personeel zou leerlingen meer kansen bieden in het regulier onderwijs, tevens maakt dit het werk voor docenten beter uitvoerbaar. Ook kleinere klassen zullen meer ruimte bieden voor passende zorg in de klas. De werkdruk zal bij extra ondersteuning en kleinere klassen tevens omlaag gaan voor de reguliere docent. Dit voorkomt dat docenten uitvallen, dit brengt de continuïteit van het onderwijs in gevaar en kan ervoor zorgen dat ook de leerling uitvalt.

8. Drang- en dwangmaatregelen mogen niet meer ingezet worden onder leerlingen. Leerplichtambtenaren en schoolbestuurders hebben teveel bevoegdheden. In een poging om op "dure leerlingen" te bezuinigen kunnen leerplichtambtenaren aansturen op het inzetten van een leerplichtontheffing. Als de (ouders van) de leerlingen weigeren deze leerplichtontheffing te ondertekenen, kunnen leerplichtambtenaren de ouders en leerlingen relatief gemakkelijk onder druk zetten door te dreigen met VT-meldingen of zelfs een UHP. Leerlingen kunnen deze misstanden tevens niet goed melden, de onderwijsinspectie gaat niet in op individuele casussen. Wanneer blijkt dat de leerplichtambtenaar een fout heeft gemaakt, heeft dit vrijwel nooit consequenties. Een schriftelijke onderbouwing moet verplicht worden bij de inzet van deze machtsmiddelen en er moet altijd een mogelijkheid tot bezwaar

bestaan. Bij onjuiste inzet van deze procedures moeten er consequenties volgen. Hierdoor zal er voorzichtiger worden omgegaan met deze ingrijpende maatregelen.

9. De juridische positie van leerlingen wordt versterkt.

Schoolbestuurders kunnen bij rechtszaken over passend onderwijs gebruikmaken van publiek geld om zich te verdedigen. Leerlingen en ouders niet. Hierdoor hebben leerlingen een ongelijke positie, zij krijgen zo minder makkelijk gelijk bij de geschillencommissie passend onderwijs of de rechter, waardoor zij hun recht op (passend) onderwijs minder goed kunnen verdedigen. De juridische positie van leerlingen moet worden versterkt.

10. De taboes over mentale klachten in het onderwijs worden verbroken en er wordt in gesprek gegaan over schoolveiligheid.

Scholen zijn niet altijd een veilige plek voor alle leerlingen. Leerlingen kunnen te maken krijgen met pestgedrag door zowel medeleerlingen als docenten en kunnen zich hierdoor niet welkom voelen op school en eventueel uitvallen. Er zijn ook veel taboes in het onderwijs, die het onderwijs geen prettig en veilig leerklimaat maken. Een voorbeeld is het taboe over de mentale gezondheid van zowel leerlingen als leerkrachten. Het taboe op het effect van overbelasting, burn-out en depressie van leerlingen en docenten kan leiden dat hun frustraties in de klas uitkomen. Daarnaast heeft de docent een voorbeeldfunctie. De taboes in het onderwijs moeten doorbroken worden. Er moet dus meer gepraat worden met leerlingen en docenten over het leef en onderwijsklimaat op scholen en over pestgedrag.

11. Het verdienmodel van de zorgleerling wordt verbroken.

Scholen krijgen geld per leerling. Dit geldt ook voor de financiering voor individuele leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Vaak doen scholen niet genoeg om die ondersteuning aan te bieden. Ook is het zo dat als een leerling thuis zit maar wel ingeschreven staat, de school voor die leerling geld blijft ontvangen. Ze verdienen op die manier aan het thuiszitten. Er zijn ook andere instanties die verdienen aan de ondersteuning van leerlingen. Er is een soort marktwerking ontstaan rondom de ondersteuningsbehoefte van de leerling waarbij die instanties onderling concurreren om contracten of aanbestedingen voor die ondersteuning te krijgen. Het geld dat voor een leerling bedoeld is moet bij de leerling terecht komen en moet niet primair de markt bedienen. Er is te weinig controle om te zien wat er gebeurt met het geld dat bestemd is voor leerlingen dit leidt tot het door ons genoemde: verdienmodel zorgleerlingen.